

KAARINA RIIKONEN RATKAISEE

CRIME
TIME

MAA- KELLARIN SALAISUUS

MARJA AARNIPURO

Maakellarin salaisuus

Marja Aarnipuro

Maakellarin salaisuus

Kaarina Riikonen ratkaisee

Helsinki

© 2017 Marja Aarnipuro
Kannet Perttu Lämsä
Taitto Noora Ohvo

ISBN 978-952-850-691-1

Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

Miehen kallo oli murskana. Hän oli tuupertunut maakellarin betonilattialle. Oikea ohimo oli iskeytynyt perunalaarin terävään kulmaan. Ruhjotusta kallosta oli pursunnut ulos aivomassaa ja verta. Siksi perunat miehen pään alla näyttivät mustilta.

LUKU 1

Kaarina Riikonen asteli kohti maakellaria harja ja pitkävartinen kihveli kädessään. Hän käveli viivyttelvin askelein, jotta ehtisi huomata kaikki kevään heräämisen merkit. Toistasataa vuotta polun vierustalla kasvaneen kuusen maahan saakka ulottuvien laahusmaisten oksien välistä pilkotti jotain. Valkovuokkoja! Kevät oli tosiaan tullut.

Muurahaisyhdydiskuntakin oli herännyt. Pesän kuhina saattoi ensi silmäyksellä näyttää kaoottiselta, mutta Kaarina tiesi, että sekaannus oli näennäistä. Jos muurahaisten toimintaa malttoi jäädä seuraamaan, se oli ällistyttävän järjestelmällistä ja täydellisen organisoitua.

Kaarina tunsi hyvin muurahaisten elämää, olihan hän lukenut Hölldoblerin ja Wilsonin kirjan *Muurahaiset* heti, kun sen suomennos oli vuonna 1996 ilmestynyt. Kaarina oli saanut kustantajalta painotuoreen ja ilmaisen arvostelukappaleen, olihan hän toimittaja.

Luonto oli kiehtonut Kaarinaa lapsuudesta lähtien. Hän oli varttunut Perämeren pohjukassa ja kulkenut isänsä kanssa metsällä ja kalassa siitä saakka, kun jalat alkoivat kunnolla kantaa. Nyt Kaarinalla ei kuitenkaan ollut aikaa

jäädä ihailemaan muurahaispesän elämää. Maakellari oli siivottava.

Kesäisin Kaarina muutti miehensä, rakennusyrittäjä Jari Riikosen kanssa maalle kuin 1900-luvun alun herrasväki konsanaan. Entisaikaan kaupungeissa haisi, koska jätehuolto oli alkeellista. Niinpä kaikki, joilla oli siihen varaa, siirtyivät kesäksi maaseudun raikkaaseen ilmastoon luonnon keskelle. Palvelusväki lähetettiin edeltä laittamaan paikat kuntoon isäntäväkeä varten.

Nykyisin asiat olivat paremmalla tolalla, joten hajujen vuoksi Riikokset eivät maalle kaivanneet. He hakivat rauhaa ja luonnon läheisyyttä vastapainoksi kiireiselle elämälleen Helsingissä. Palvelusväkeäkään Riikosilla ei ollut, joten mökin kevätsiivous oli tehtävä itse.

Toukokuusta syyskuun loppuun Jari ja Kaarina Riikonen viettivät mökillä kaiken vapaa-aikansa. Kaarina teki toisinaan maalla myös etäpäiviä. Täydellistä keskittymistä vaativien juttujen kirjoittaminen sujui mökin rauhassa huomattavasti paremmin kuin Viikko-lehden toimituksen maisemakonttorissa, jossa työskenneltiin kylki kyljessä ja jossa keskusteleminen kollegoiden kanssa oli liiankin helppoa. Työ keskeytyi vähän väliä.

Avokonttorissa oli usein hälinää. Nuorempaa polvea melu ei tuntunut häiritsevä. He sujauttivat kuulokkeet korvilleen ja kuuntelivat mielimusiikkiaan töitä tehdesään. Pitihän Kaarinakin musiikista, mutta hän kuunteli sitä mieluummin kaiuttimista. Parhaimmillaan musiikki oli tietysti elävänä konserttisaleissa tai hämärissä klubeissa.

Kaarina ei käyttänyt kuulokkeita juoksulenkeilläkään. Hän halusi nauttia luonnon äänistä, mutta hän halusi

myöskin kuulla, jos joku lähestyi. Hän uskoi jäävänsä hurjaa vauhtia kiihtävän pyörän alle, ellei huomaisi sen lähestyvän. Kaarina halusi myös kuulla, jos joku juoksisi hänen peräänsä. Kaikenlaisia hulluja oli liikkeellä.

Kirjoittaessaan Kaarina kaipasi ennen kaikkea hiljaisuutta. Toimituksessa halukkaille oli jaettu kuulosuojaimia, mutta ne ahdistivat Kaarinaa. Tuntui kuin hän olisi joutunut veden alle. Ihmisten puhe kuului vaimeana taustalta. Korvissa humisi. Luurit päässä Kaarina saattoi myös kuulla sydämensä lyönnit ja verensä kohinan. Keskittyminen häiriintyi. Siksi maaseudun rauhassa oli mukava kirjoittaa.

Juhannukselta Kaarina jäisi viiden viikon kesälomalle. Yli kymmenen vuotta alalla olleilla journalisteilla oli edelleen ruhtinaalliset lomat, vaikka hallitus pyrki niitä hana-kasti lyhentämään. Kaarinalle oli kertynyt työuraa jo lähes kolmekymmentä vuotta, joten hänelle kuului kuusi viikkoa vuosilomaa ja viikon talviloma siihen päälle. Kaarina säästi joka vuosi yhden vuosilomaviikoistaan marraskuulle. Vuoden pimeimpänä aikana oli päästävä Jarin kanssa täydentämään kehon D-vitamiinivarastoja etelän auringon alle. Talvilomansa Kaarina piti yleensä kevättalvella ja kävi silloin pohjoisessa tapaamassa iäkkäitä vanhempiaan, veljeään ja muita sukulaisia.

Kesälomallaan Kaarina mökkihöperöityi viideksi viikoksi. Hän ei suostunut lähtemään kaupunkiin kuin pakon edessä. Hän mylläsi puutarhassa ja käveli pitkiä lenkkejä Turre-koiransa kanssa metsäpoluilla, järven rannoilla, pelloilla ja sorakuopilla. Hän luki röykkiöittäin kirjoja ja kutsui mökille vieraita vain poikkeustapauksissa.

Jari ei juuri kesälomia pitänyt. Rakennusyrittäjän sesonki

on silloin, kun muut lomailevat. Heinäkuussa liikkeet ja toimistot oli helpompaa sulkea remontin alta. Silloin koit-
ti remonttimiesten kulta-aika. Kesäiltoina Jari ajeli töiden
jälkeen mökille yöksi. Hän pyrki pyhittämään viikonloput
maalaiselämälle. Ajomatka Siuntioista Helsinkiin vei vain
vajaan tunnin. Sen jaksoi valoisana vuodenaikana kevyesti
aamuin illoin.

Lastensa vuoksi Jarin ja Kaarinan ei enää tarvinnut mene-
misiään juurikaan suunnitella. Petri oli lukion toisella ja Veera-
Kaisakin jo peruskoulun viimeisellä luokalla. Lapset vietti-
vät edelleen osan lomistaan ja viikonlopuistaan mökillä,
vaikkakin pitkin hampain. Viimeksi Veera-Kaisa oli yrit-
tänyt käyttää verukkeena sitä, ettei mökillä ole Pokémone-
ja! Tytär oli vihdoin taipunut maalle lähtöön, kun äiti oli
luvannut ajeluttaa häntä kylän keskusta nappailemaan
puhelimeensa virtuaalisia mielikuvitusolentoja.

Tulevana kesänä Petri olisi kesätöissä Helsingin nuoriso-
asiain keskuksessa. Veera-Kaisa puolestaan viettäisi osan
kesästään rippileirillä ja toisen mokoman tallityttönä Vieru-
mäellä. Kaarina tunsu haikeutta ajatellessaan, että lapset
olivat jo nyt liukumassa kohti aikuisuutta ja itsenäisyyttä.
Vuoden kuluttua pitäisi hiki hatussa valmistella Petrin lak-
kiaisia.

Toisinaan lapset saivat jäädä keskenään kaupunkiin. Pet-
ri oli luvannut isoveljen vastuullisuudella katsoa pikkusis-
konsa perään. Mitään ikävää ei toistaiseksi ollut tapahtunut
– tai ainakaan ongelmat eivät olleet kantautuneet vanhem-
pien korviin. Jari ja Kaarina tiesivät omastakin kokemuk-
sesta, että nuoret bilettivät ja kokeilivat rajojaan, mutta he
olivat päättäneet säilyttää luottamuksensa lapsiinsa siihen

saakka, kun nämä eivät sitä mokailuillaan menettäneet.

Jarille Veera-Kaisan itsenäisyyden lisääntyminen ja revii-rin laajentuminen oli kova paikka. Jari oli sitä isälaatua, joka mielikuvissaan hätisteli kosijoita pois tyttärensä ympäriltä tarvittaessa vaikka haulikolla. Veera-Kaisa oli isälleen ikuisesti se pieni rimpsuhameinen ja lettipäinen tyttö, joka turvasi kaikessa isään ja kietoi tämän pikkusormensa ympärille.

Jarin mielestä pojat pärjäisivät aina, mutta tyttöjä piti suojella. Kaarinalla oli ollut kova puhuminen miehelleen siinä, että tytär saisi vähän enemmän vapauksia. Mitä tiukemmin murrosikäistä rajoitti, sitä kovemmin tämä kapinoi, Kaarina oli selittänyt Jarille. Vähitellen mies oli antanut hieman periksi jyrkissä rajoituksissaan, ja tytär oli saanut kokeilla siipiensä kantavuutta. Toistaiseksi kaikki oli mennyt hyvin, vaikka isä edelleenkin vahti tyttärtään kuin haukka.

Riikokset olivat viettäneet vapun Helsingissä. Vuoden hurjimpana ryyppyjuhlana vanhempien oli viisainta pysytellä kaupungissa ja pyrkiä edes hieman katsomaan nuorten perään. Ainakin he olisivat lähellä auttamassa, jos jotain tapahtuisi.

Vappuaattona Jari ja Kaarina olivat kyläilleet ystäväpariskunnan luona. Vapunpäivänä he olivat puolestaan itse kutsuneet Jarin siskon ja tämän miehen luokseen sillilounaalle. Siinä tulikin melkein vuoden sosiaalinen kiintiö täyteen, Kaarina naurahti mielessään. He olivat kumpikin arkisin tekemisissä niin monien ihmisten kanssa, että vapaa-ajat vietettiin mieluiten perheen kesken hissutellen.

Lapset olivat suoriutuneet vapusta kunnialla. Siksi Riikokset

olivat uskaltaneet järjestää loppuviikon töistä vapaaksi ja lähteä maalle kahdestaan. Kaarinalle oli kertynyt joustovapaita iltoihin ja viikonloppuihin osuneista juttukeikoistaan. Jarilla puolestaan oli jatkuvasti rästissä firmansa paperitöitä enemmän kuin hän loppuviikon aikana ehtisi tehdä. Jari oli käsillään tekävä mies, jolle paperityöt olivat myrkkyyä. Hänellä oli taipumusta lykätä laskujen ja tarjousten laatimista niin pitkälle kuin firman tilillä riitti rahaa, vaikka Kaarina varsinaisen puhtaaksikirjoituksen hoitikin.

Pidennetyn viikonloppunsa aikana Riikosten oli tarkoitus siivota mökki kesäkuuntoon ja nauttia samalla ihanista toukokuun päivistä ja illoista. Jarin sisko oli luvannut pistäytyä kaupungissa pari kertaa katsomassa, miten Petrillä ja Veera-Kaisalla sujui.

Maakellarille vievä polku kulki sikalan seinänvierustaa. Sikalaa Jari ei vielä ollut ehtinyt remontoida, vain katto oli korjattu ja ulkoseinät maalattu punamullalla. Ikkunanpielet olivat saaneet edelliskesänä valkoisen värin Petrin ja Veeran pensseleistä. Lapset olivat saaneet isältään maalausurakan ja ansainneet sillä taskurahoja talveksi.

Vanha maatila tarjosi valtavasti työtä, mutta myös loputtomasti mahdollisuuksia. Vanhasta sikalasta tehtäisiin aikanaan autohalli. Jari piikkaisi pois betonista valetut karsinoiden väliseinät ja desinfioisi rakennuksen perusteellisesti. Siellä hän voisi eläkepäivinään toteuttaa ikiaikaista unelmaansa entisöidä vanhoja amerikanrautoja ja klassikkomoottoripyöriä. Sikalan kunnostus sai kuitenkin vielä odottaa.

Aaltopellillä vuorattu viljankuivaamo kurottautui mäen-nyppylän päällä kohti taivasta kuin kirkon torni. Tässä kohtaa

polku teki pienen mutkan ja nousi loivasti ylärinteeseen. Heinäkuussa aurinkoinen rinne täyttyisi taas metsämansikoista, joiden maku palautti Kaarinan mieleen lapsuuden retket Perämeren kivikkosiin saariin. Metsämansikat maistuivat parhailta, kun niitä pujotteli helminauhaksi heinänkorteen ja makusteli siitä yhden kerrallaan nurmikolla selälään maaten.

Villivadelmapensaat maakellarin seinustalla näyttivät riehaantuneen hurjaan kasvuun. Ne levittäytyivät jo polulle asti. Kaarina lisäsi mielessään tekemättömien töiden listaan vadelmapuskien harventamisen. Eihän tuolta muuten enää ylittäisi poimimaan marjoja. Pensaiden piikit raapisivat ihon verille, jos yrittäisi tunkea itsensä pusikon keskelle.

Maakellari on upea keksintö, Kaarina ajatteli. Heidän kasvattamansa perunat, porkkanat ja sipulit säilyivät sen tasaisessa viileydessä syötävässä kunnossa talven yli.

Kaarina rakasti kellarin hyllyllä komeilevaa pullorivistöä. Hän oli intohimoinen mehustaja. Onneksi Jari oli suostunut istuttamaan eri puolille tonttia peräti kolmekymmentä uutta mustaherukan tainta kuuden vanhan mutta edelleen tuottoisan pensaan lisäksi. Muutamassa vuodessa tilan herukkasato moninkertaistuisi, Kaarina iloitsi mielessään.

Loppukesästä mehumaija porisisi taas talon ulkoportailla illasta toiseen. Kymmenet pullot täyttyisivät verenpunaisestä mehusta, johon Kaarina laittoi hillosokerin lisäksi vaniljasokeria herkullista makua antamaan. Resepti oli hänen omansa. Pulloja lahjoiksi saaneet ystävät olivat ylistäneet Kaarinan mehua ylimaallisen makoisaksi.

Vuosi toisensa jälkeen Kaarina valutti juoman samoihin pulloihin, jotka hän oli ensin hinkannut puhtaiksi, huuhdellut

kuumalla vedellä ja sitten vielä desinfioinut keittiön uunin ritilän päällä 150 asteessa. Punaiset kumikorkit hän oli keittänyt steriileiksi kiehuvaan veteen.

Kun tädet pullot olivat jäähtyneet, Kaarina liimasi niihin ystävänsä Rivieralta tuliaisiksi tuomat koristeelliset etiketit. Tuntematon taiteilija oli piirtänyt etiketteihin erivärisiä marjoja sekä mehupullon kuhunkin. Niissä oli valmiina myös teksti *Jus de*, jonka jatkoksi Kaarina kirjoitti *cassis à la Kaarina*, Kaarinan mustaherukkamehu. Hän kirjasi etiketteihin säntillisellä käsialallaan myös mehustuspäivämäärän ja vuosiluvun.

Oli oikeastaan ihme, että Kaarinan käsiala oli säilynyt kauniina vuosikymmenten toimittajantyön kulutuksessa. Yleensä toimittajien muistiinpanoja erehdyttiin luulemaan pika kirjoitukseksi, vaikka epämääräiset koukerot, lyhenteet, viivat ja muut harakanvarpaat olivat todellisuudessa aitoa kirjoitusta, josta tosin vain sen tekijä sai selvää. Eikä aina hankkään, mikäli muistiinpanojen tekemisestä jutun kirjoittamiseen vierähti liiaksi aikaa.

Nykyisin monet toimittajat nauhoittivat kaikki haastattelunsa. Osa taas kantoi mukanaan läppäriä ja kirjoitti muistiinpanot suoraan koneelle haastattelun aikana. Kaarina käytti nauhuria harvoin, oikeastaan vain silloin, kun haastattelusta kannatti säästää dokumentti esimerkiksi mahdollisen oikeusjutun varalle. Tai silloin, kun haastattelutapa oli konepuhujaa, jonka ajatuksenjuoksussa ei pysynyt kynän kanssa perässä.

Tietokoneen ottaminen mukaan haastatteluun olisi ollut Kaarinan mielestä vaivaannuttavaa. Se jäykistäisi tilanteen ja särkisi luottamukselliseksi tarkoitetun tunnelman. Hän

kirjoitti muistiinpanonsa edelleen mieluiten käsin lehtiölle. Sillä lailla hän keskittyi jo haastattelun aikana intensiivisesti haastateltavan sanoihin ja osasi poimia niistä lehtiöön­sä vain tärkeimmät ilman täytesanoja ja jaarittelua. Kun oli haastattelun aikana sataprosenttisesti läsnä ja hereillä, suurin osa keskustelusta purkautui juttuun ulkomuistista.

Maakellarin ovessa ei ollut lukkoa. Vain takorautainen haka varmisti, ettei tuuli repisi ovea auki. Kaarina avasi haan ja nykäisi puisesta ovenkahvasta. Huh, miten tiukassa. Se oli varmaan turvonnut talven aikana. Kaarina kiskaisi kovemmalla voimalla. Ovi aukesi narahtaen. Kaarina astui varovasti kaksi betonista rappusta alaspäin, kumartui matalan oviaukon kohdalla ja laskeutui askelman kellarin pimeyteen.

Kaarinan nenään lemahti outo haju. Se ei ollut tavallista kellarin ummehtuneisuutta, vaan jotain jäljittelemättömän imelää ja hieman pistävää. Tätä hajua hän ei ollut koskaan ennen haistanut.

Vähitellen silmät alkoivat tottua pimeyteen. Kaarina kaivoi anorakkinsa etutaskusta pienen taskulampun, sytytti sen ja kirkaisi.

Perunalaatikon päällä retkotti miehen ruumis.

LUKU 2

Jari Riikonen oli suostunut soittamaan hätänumeroon vasta kauan sen jälkeen, kun Kaarina oli kompuroinut takaisin talolle, hätistellyt emäntänsä paluusta riehaantuneen koiransa pois jaloistaan ja räkäkäissyt:

– Jari! Kellarissa on ruumis! Tee jotain!

– Ruumis! Mitä ihmettä sinä oikein höpiset? Näit varmaan varjon tai kangastuksen, Jari oli epäillyt. – Rouvalle kun on suotu tuota mielikuvitusta aika lailla isommalla kauhalla kuin keskivertokansalaisille. Ethän sinä uskalla olla täällä yötäkään ilman minua, vaikka sinulla on seuranasi ärhäkkä terrieri ja pesäpallomaila käden ulottuvilla.

– Älä nyt höpötä siinä! Mene katsomaan, jos et usko! Ruumis siellä on. Minä en mene lähellekään sitä paikkaa. En enää ikinä! Kaarina oli kiljunut.

Nähtyään aidon kauhun vaimonsa silmissä ja kuultuaan hädän tämän äänessä Jari oli juossut kellarille, vilkaissut taskulampun valossa alas kellariin ja soittanut heti ulos kavutuaan hätänumeroon 112.

Sisällä talossa Kaarina oli toennut ensijärkytyksestä yllättävän nopeasti, kun toimittaja hänessä oli herännyt.

VAUHDIKAS JA VIIHDYTTÄVÄ DEKKARISARJA ALKAA!

Suosittu Viikko-lehden viihdetoimittaja Kaarina Riikonen on odottanut kevään ensimmäistä mökkilomaa pitkään. Rento mökkeily loppuu kuitenkin ennen kuin on ehtinyt alkaakaan, sillä mökin maakellarista löytyy ruumis, joka pian tunnistetaan tunnetuksi yritysjohtajaksi. Miten hän on päätenyt Kaarinan mökille ja kuka hänet on tappanut? Ei kai vain poliisi epäile Kaarinaa murhasta? Kaiken lisäksi murha-aseena on käytetty Kaarinan mehupulloa.

Viikko-lehdessä päätetään saman tien käynnistää murha-uutisointi ja Kaarina huomaakin siirtyneensä julkkisten viihdehaastatteluista rikosten pariin. Miten hän kestää paineet ja jännityksen, kun omassa perheessään riittää ongelmia ja iän mukanaan tuomat kuumat aallot tuntuvat hyökyvän kiusallisesti aina väärillä hetkillä?

Marja Aarnipuro (s. 1960) on pitkän uran journalistina tehnyt kirjailija, joka toimi aiemmin muun muassa Apu-lehden päätoimittajana. Aarnipuro julkaisee kahta viihdyttävää sarjaa: jo pidemmälle edennyttä Kaarina Riikonen ratkaisee -dekkari-sarjaa ja syksyllä 2025 alkanutta neljän naisen cozy crime -sarjaa Four Roses. Elämänmakuisissa kirjoissaan Aarnipuro yhdistää taiten kipeät aiheet ja mustan huumorin. Dekkarien lisäksi hän on kirjoittanut kolme tietoteosta itsekin sairastamastaan rintasyövästä.

